

# kloakmester nyt

Byggeriets Kvalitetskontrol A/S  
Nr. 21 / oktober 10

## Ajourføringskurser for kloakmestre, og for andre relevante personer

Byggeriets Kvalitetskontrol udbyder igen denne vinter korte ajourføringskurser

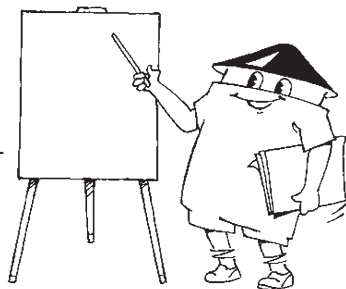
I autorisationsloven står der, at en kloakmester skal holde sin viden ajour, for at kunne tage ansvaret for, at arbejderne udføres i overensstemmelse med de gældende love, forskrifter og virksomhedens KS system.

Vi udbyder derfor igen i år en række korte målrettede ajourføringskurser, af en varighed på 4 timer. Kurserne placeres forskellige steder rundt om i landet.

Følgende 3 ajourføringskurser udbydes:

### Ajourføring for kloakmestre

På kurset undervises i de forventede ændringer i autorisationsloven, og derudover den nye LER lov om indhentning af ledningsoplysninger, inden gravning på privat område. Emner som dræning af bygværker, håndtering af regnvandsmængder i forsinkelsesbassiner og faskiner m.v. som følge af klimaforandringerne, er også på programmet.



### Nedsivningsanlæg og minirensanlæg

Der mangler stadig spildevandsløsninger ved mange tusinde ejendomme i det åbne land. Kommunerne er nu ved at udsende påbud om forbedret rensning til ejerne. Vi gennemfører derfor igen kurser, i korrekt håndtering af spildevandet i det åbne land. Derudover vil reglerne for kloakmesterens ansvar i forbindelse med etablering af afløbsinstallationer blive gennemgået.

### Kvalitetsstyring for kloakmestre

Der er nye regler på vej til kvalitetsstyringen i autoriserede virksomheder, bl.a. med forenklinger i papirgangen. På kurset vil de nye krav blive gennemgået grundigt, og der vil være en "case" som demonstrerer den praktiske og forenkledede anvendelse af KS systemet.

Derudover gennemgås en "smart" måde at håndtere sagsstyringen af kloakopgaver på en pc.

### Se vedlagte kursusbeskrivelser

Se mere om indhold, kursussteder og tilmelding i de indlagte beskrivelser. For at være sikker på en plads på kurserne, kan det anbefales med hurtig tilmelding.

### Læs mere om

- Liste over CE mærkede afløbsprodukter
- Ny LER lov udvider dækningsområdet
- Kloakmestrenes TV Inspektion er kommet godt i gang
- Den teknisk ansvarliges ansvar og beføjelser

## Autorisationsloven ændres

Der er ændrede krav på vej, som forventes indført i løbet af 2011

Formålet med at ændre i autorisationsloven er et ønske om, at modernisere kravene for opnåelse af autorisation, og forenkle kravene til kvalitetsstyringssystemerne, samtidigt med at autorisationsordningernes sikkerhedsmæssige værdi opretholdes.

Baggrunden for ændringerne er dels et ønske om at lette byrderne for erhvervslivet, samtidigt med at der er behov for en fremtidssikret autorisationsordning, idet der altid er pres på autorisationsordninger, der af nogen betragtes som konkurrencebegrænsende.

Den ændrede autorisationslov kommer til at bygge på de 2 hovedsøjler – "kompetencer og kvalitetsstyring" i virksomhederne.

Hovedvægten vil blive lagt på, at virksomheden råder over faglig kompetence og anvender kvalitetsstyringen effektivt.

Der forventes ændringer i autorisationsloven på følgende områder:

- Kloak, vvs og el områderne reguleres i én fælles lov, med en række forenklinger
- Ændrede krav til kvalitetsstyringssystemerne med fokus på sikkerheden i installationerne
- Den særlige tilsynsordning bortfalder
- Bibeskæftigelsesautorisationer bortfalder, og erstattes af en regel om arbejde på "egne" anlæg
- Fokus på, at uddannelserne og eksamen sikrer de fornødne kompetencer hos den teknisk ansvarlige
- Øgede sanktioner ved overtrædelser
  - Bødeniveauet hæves
  - Indførelse af en klippekortordning
  - Sanktioner offentliggøres på Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside

## Nye fremtidssikrede KS vejledninger er allerede nu på vores hjemmeside

Vi er klar med nye KS vejledninger på vores hjemmeside, så virksomhederne allerede nu kan forenkle og fremtidssikre eget KS system

Som omtalt i foregående artikel, vil den ændrede autorisationslov hvile på kvalitetsstyringen og kompetencerne i virksomhederne.

De nye vejledninger er derfor udarbejdet med særligt fokus herpå, og i mindre grad på at der skal udfyldes en mængde papir i virksomhederne, på hvert arbejde der udføres.

Virksomheder som anvender de nye KS vejledninger som grundlag for kvalitetsstyringen i virksomheden, vil derfor

- Nye krav til bundfældningstanke
- Hvordan sikrer man sig mod useriøse leverandører
- Spørgsmål og svar til vores svartjeneste

få en lettere papirgang. Men der vil stadig være styr på tingene i virksomheden, fx at kompetencerne er til stede, at myndighedssamlingen er til rådighed, at prøve- og måleudstyr er efterstet, og at der er styr på dokumenter/arkivering og vedligeholdelse af systemet m.v.

#### Vi kan anbefale at anvende det nye KS system

Når virksomheder af den ene eller anden grund skal ændre/opdatere KS systemet, anbefaler vi, at de nye vejledninger bruges som grundlag.

### Tjek kurser og hjemmeside

På vinterens kurser i KS styring vil de nye KS krav og vejledninger blive grundigt gennemgået.

Derudover ligger de nye KS vejledninger allerede nu frit tilgængeligt på [www.bygge kvalitet.dk](http://www.bygge kvalitet.dk)

## Liste over afløbsmaterialer som skal være CE mærkede?



I forbindelse med planlægningen af et kloakarbejde skal kloakmesteren undersøge, om der skal installeres produkter, der er omfattet af kravene om CE mærkning (se nedennævnte liste).

Få derfor overensstemmelsesdokumentet for CE mærkningen med fra leverandøren, som er en dokumentation for, at produktet er korrekt mærket.

#### Afløbsprodukter som SKAL være CE mærkede

- Geotekstiler til brug ved drænarbejde
- Højvandslukkere
- Afløbsrender
- Nedgangs- og inspektionsbrønde af fibercement
- Pumpeanlæg for fækalieholdigt spildevand
- Spildevandshæveanlæg for bygninger og parceller
- Kontraventiler/tilbageløbstop for spildevand med og uden fækalier
- Vakuumbventiler
- Stigetrin til underjordiske adgangsrum
- Faste stiger til brønde
- Bundfældningstanke op til 50 PE
- Olie- og benzinudskillere
- Fedtudskillere
- Minirensanlæg
- Rør og fittings af beton
- Elastomere pakninger – tætningsringe til rør der anvendes til vand og afløbsanlæg
- Rør og fittings af stål
- Rør og fittings af glaseret ler

## Ny LER lov udvider dækningsområdet til ALLE arealer

Nu skal graveaktøren forespørge i ledningsejerregistret (LER) før ethvert professionelt gravearbejde, også i haver, marker, skove osv. Loven er trådt i kraft den 1. september 2010

Loven omfatter registrering af alt offentlig forsyning, også inde på privat grund. Herunder ledninger der bortleder spildevand, kølevand og andet til vandløb, søer eller havet.

Det betyder, at der nu altid skal søges om ledningsejeroplysninger i LER, hvis man graver i offentlige arealer, og når man graver dybere end 40 cm på privat grund. Søgningen skal foregå på internettet via hjemmesiden: [www.ler.dk](http://www.ler.dk)

LER oplyser om, hvem der ejer ledninger på det areal, der

er forespurgt om. Graveaktøren skal så efterfølgende indhente ledningsoplysninger hos ledningsejere.

I den nye LER lov kommer der nu også krav til de ledningsoplysninger, som ledningsejere skal fremsende. Der bliver lagt vægt på, at det udleverede materiale er direkte anvendeligt ved det aktuelle gravearbejde.

#### Gravning ved uopsættelige reparationsarbejder

Ved akutte opgaver hvor der ikke er tid til, at indhente ledningsoplysninger inden gravearbejdet, skal graveaktøren snarest muligt efterfølgende foretage en forespørgsel, hvori det anføres, at gravearbejdet allerede har fundet sted, på grund af uopsættelige reparationsarbejder.

#### Undtagelser fra kravet om indhentning af LER oplysninger

Private vil fortsat være undtaget registrerings- og forespørgelsespligten. Professionelles gravearbejder på egne arealer, råstofindvinding og gravearbejder på kirkegårde er også undtaget.

Private ejere af større jordvarmeanlæg og nedsvivningsanlæg m.m. kan dog frivilligt lade sig registrere i LER registret.

## Certificeringsordningen "Kloakmestrenes TV Inspektion" er godt i gang



De første 25 personer har i skrivende stund gennemført AMU uddannelsen, og opnået certifikat som TV operatør, og mange flere er på vej.

Derudover har 4 virksomheder allerede gennemført selve certificeringsprocessen, og kan dermed udføre certificeret TV inspektion af afløbsledninger.

En certificeringsproces forløber således:

- AMU uddannelse som TV operatør
- Indmeldelse i ordningen
- Tilpasning og godkendelse af virksomhedens KS system
- Optagelsesbesøg hos virksomheden, foretages af virksomhedens kontrolinstans

#### KS vejledning til kloakvirksomheder der også ønsker certificering på TV inspektionsområdet

Virksomheder der ønsker certificering, kan med fordel kontakte os, for at få en nyudviklet KS vejledning tilsendt, hvor kravene til certificeret TV inspektion er skrevet sammen med kravene til KS styring på kloakområdet.

Virksomheder der anvender denne vejledning som grundlag for eget kvalitetsstyringssystem, har derefter ét KS system, som omfatter både kloakarbejder og TV inspektion.

### Yderligere oplysninger

Yderligere oplysninger og eventuelt indmeldelse i ordningen, kontakt:

**Hans Henrik Kristensen tlf.nr. 72 16 02 92**

**e-mail: [hkh@danskbyggeri.dk](mailto:hkh@danskbyggeri.dk)**

eller

**Allan Skovgaard Jessen på tlf.nr.: 20 14 05 59**

**e-mail: [asj@skovgaard-ent.dk](mailto:asj@skovgaard-ent.dk)**

## Den teknisk ansvarliges ansvar og beføjelser samt gældende uddannelseskra

Vi får jævnligt henvendelser med spørgsmål om den teknisk ansvarliges ansvar og beføjelser, og om hvilke uddannelseskra der er gældende på kloakområdet.

Den teknisk ansvarlige kloakmester skal være ansat med et opsigelsesvarsel som i funktionærloven. Derudover har den teknisk ansvarlige ledelsesmæssige beføjelser og dispositionsretten over virksomhedens autorisationskrævende arbejder, på følgende områder:

- Sørge for at arbejderne udføres i overensstemmelse med de gældende love og forskrifter, og i overensstemmelse med virksomhedens KS system
- Ansvar for at bemande opgaver, og for at medarbejderne er kvalificerede til at udføre arbejdet
- Give medarbejderne instruktion og føre tilsyn med, at arbejdet udføres i overensstemmelse med instruktionerne
- Sikrer at der på hver arbejdsplads, hvor den teknisk ansvarlige ikke deltager i selve arbejdernes praktiske udførelse, er mindst én ansat medarbejder, der opfylder et af de krævede uddannelseskrav

Medarbejderne kan opfylde de krævede uddannelseskrav ved deltagelse i den 6 ugers kloakrørlæggeruddannelse, som kan tages på en række AMU centre og tekniske skoler. Medarbejdere med uddannelse som struktør opfylder også kravene til, at arbejde uden opsyn af den teknisk ansvarlige. Derudover udbyder Teknologisk Institut kurser i praktisk kloakrørlægning af kortere varighed for erfarne, som ligeledes opfylder kravene.

Selvom om der på hver arbejdsplads er medarbejdere, som opfylder uddannelseskravene, har den teknisk ansvarlige stadig ansvaret for, at arbejdet udføres korrekt, og for at give instruktioner samt føre tilsyn i nødvendigt omfang.

## Nu kommer der nye krav til bundfældningstankes indretning

**I sidste nummer af KloakmesterNYT opfordrede vi landets miljømyndigheder til at stramme kravene til bundfældningstanke!!**

Det ser nu ud til at vore opfordringer bliver hørt, idet Miljøministeriet hen over sommeren har haft 2 nye bekendtgørelser om skrapere krav til bundfældningstanke i høring.

Bundfældningstanke er allerede på nuværende tidspunkt omfattet af en europæisk standard og skal dermed opfylde kravene deri, herunder være CE mærkede.

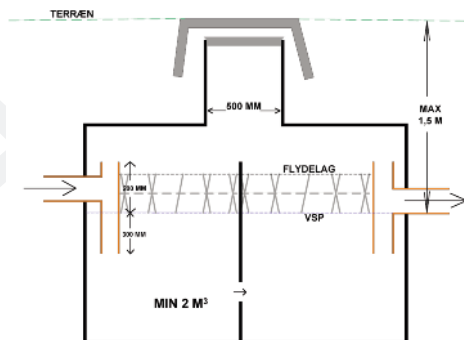
De nye krav er nationale skærper i forhold til de europæiske standarder, derfor skal der også en 3 måneders EU høring til, inden bekendtgørelserne kan træde i kraft.

Der kan forventes skærper på følgende områder:

1. Det tilladelige udslip ved en hydraulisk prøvning må maksimum være 5 gram
2. Opføringsrøret skal have en diameter på mindst 500 mm på tanke op til 6m<sup>3</sup>
3. Udløbet skal være forsynet med T-stykke som skal være 300 mm under vandspejlet og 200 mm over, eller udløbet skal være forsynet med en dykplade
4. Bundfældningstanke skal kunne tåle belastningen fra jorddækning på 1,5 meter over udløbet, og samtidig et grundvandsspejl i terræn
5. Højdetabet gennem tanken skal være mellem 50 – 100 mm
6. Højden af skillevægge skal være 200 mm over vandspejlet

De her nævnte funktionskrav skal være dokumenteret på et akkrediteret laboratorium.

For at imødegå erstatningskrav anbefaler vi, at kloakmesteren beder om at få EU overensstemmelsesdokumentet



og dokumentation for, at ovennævnte krav er opfyldt, udleveret fra leverandøren i forbindelse med et køb.

### Bundfældningstanke ved minirensanlæg

Der kommer også krav om, at minirensanlæg inklusive bundfældningstanke skal have et slamlager, med en volumen på minimum et års slamproduktion beregnet ud fra anlæggets kapacitet.

For at være sikker på, at der kan opbevares et års slamproduktion i anlægget, skal leverandøren af minirensanlægget altid godkende bundfældningstanken inden installation. Husk at få dokumentation på denne godkendelse.

## Hvordan sikrer kloakmesteren sig mod "useriøse" leverandører?

Vi får jævnligt henvendelser fra kloakmestre, som føler sig grundigt snydt af produkt leverandører. Det drejer sig ofte om pumper, der hurtigt står af, eller tanke der kollapsede o. lign.

Når vi undersøger produkt leverandørers salgs- og leveringsbetingelser afsnit om klager, støder vi ofte på formuleringer som denne:

*"Køber må straks ved modtagelsen, og inden produkterne tages i brug, gennemgå de leverede produkter, for at sikre sig, at disse er fri for mangler. Reklamationer over mangler skal fremsættes straks og absolut senest 8 dage efter produktets levering, for at kunne tages til følge".*

Spørgsmålet er så, om denne form for reklationsbestemmelser er lovlige? – og svaret er, at så længe der handles mellem 2 professionelle parter (produkt leverandør og kloakmester) kan klagefrister aftales frit. Så formuleringer er lovlige.

Problemet opstår, når kloakmesteren sælger produktet videre til en privat forbruger. Her er der netop ikke tale om aftaler mellem 2 professionelle parter, idet den ene er en privat forbruger. Her gælder købelovens bestemmelser, for produkter der indgår i et byggeri.

Det betyder, at kloakmesteren hæfter for mangler i op til 10 år efter afleveringen, dog således at forbrugeren skal klage senest 3 år efter at manglerne opdages, eller burde være opdaget.

### Entreprenørklemmen!!

Dette er det man populært kalder "entreprenørklemmen", hvor entreprenøren kan komme til at hæfte for et produkt, længe efter at leverandørens ansvar for mangler er ophørt.

Det er dog vigtigt at fastslå, at der skal være tale om en oprindelig fejl på produktet eller ved arbejdet, før kloakmesteren kan drages til ansvar.

Vi kan derfor kun opfordre kloakmestre til at vælge leverandører, som de vurderer som troværdige og seriøse, og derudover altid undersøge leverandørers salgs- og leveringsbestemmelser, inden man begynder at handle med dem.

## Spørgsmål fra vores svartjeneste

### Spørgsmål

Hvad gør man hvis ens eksamensbevis som kloakmester er bortkommet?

### Svar

Man kan kontakte den skole, som man har taget kloakmesteruddannelsen på, og få dem til at lave et "erstatningsbevis".

### Spørgsmål

Er der krav om, at kloakrør af pvc eller pp skal være røde, eller må de grå rør også anvendes til jord?

### Svar

Vi vil altid anbefale, at bruge de røde rør til jord, så man ved senere opgravning altid ved, hvad det er for en type ledning, man støder på. Men i princippet er der ikke "regler" for, at pvc/pp rør til jord skal være røde. Hvis man ønsker, at bruge rør i andre farver til jord, skal man dog undersøge fabrikantens monteringsanvisninger for, om de må installeres i jord.

### Spørgsmål

Kan man altid få de ca. kr. 23.000, som udgør 40 % af tilslutningsbidraget til kommunen tilbage, hvis man frakobler regnvandet for at beholde det på egen grund til nedsivning eller genbrug?

### Svar

Der har gennem den senere tid verseret oplysninger i pressen om, at man kan få kr. 23.000 tilbage, hvis man kobler regnvandet fra stikledningen. Reglen er, at man kan få 40 % tilbage, af det tilslutningsbidrag der oprindeligt er betalt for ejendommen. Hvis der, fx for 20 år siden, er betalt kr. 15.000 i tilslutningsbidrag, kan der tilbagebetales kr. 6.000.

### Spørgsmål

Må der nedstiges i en brønd med en diameter på 1 meter, når brønden ligger på privat grund?

### Svar

Svaret er ja, idet kloakbekendtgørelsen som jo ellers beskriver, at brønde til nedstigning skal være på mindst 1250 mm i diameter, ikke gælder på privat grund. Arbejdet skal dog tilrettelægges således, at eventuel nedstigning kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

## HUSK!! vores hjemmeside har skiftet navn til: [www.bygge kvalitet.dk](http://www.bygge kvalitet.dk)

Hjemmesiden indeholder bl.a. oplysninger om følgende:

- Ansøgning om autorisation
- Opdaterede KS vejledninger
- Ajourførte KS blanketter og tjeklister
- Drifts- og vedligeholdelsesplaner
- Aftaler, bl.a. AB 92 og AB-forbruger
- Alle tidligere udgaver af KloakmesterNYT
- Priser for kontrol af KS systemer
- Relevante link til andre hjemmesider

Husk at få [www.bygge kvalitet.dk](http://www.bygge kvalitet.dk) lagt ind under foretrukne på jeres computer.



Medarbejderne hos Byggeriets Kvalitetskontrol A/S er klar til at hjælpe de tilsluttede virksomheder med vejledning om KS-systemer, med efteruddannelse samt svartjeneste på kloak- og afløbsområdet.



Direktør / auditor  
**Klaus Ising Hansen**  
Direkte tlf.: 72 16 02 42  
Mobil: 40 29 76 74  
kih@bygge kvalitet.dk



Souchef / auditor  
**Johs. Pedersen**  
Direkte tlf.: 72 16 02 41  
Mobil: 40 29 92 23  
jop@bygge kvalitet.dk



Konsulent / auditor  
**Bjarne Overgaard**  
Direkte tlf.: 72 16 02 44  
Mobil: 51 33 02 47  
bjo@bygge kvalitet.dk



Konsulent / auditor  
**Ove Kronborg**  
Direkte tlf.: 72 16 02 87  
Mobil: 23 29 39 66  
hok@bygge kvalitet.dk



Konsulent / auditor  
**Keld Madsen**  
Direkte tlf.: 72 16 00 45  
Mobil: 24 83 52 06  
kma@bygge kvalitet.dk



Sekretær  
**Lotte Baungaard Sørensen**  
Direkte tlf.: 72 16 02 40  
lbs@bygge kvalitet.dk



Konsulent / auditor  
**Morten Møller Nørgaard**  
Mobil: 24 49 13 74  
mnr@bygge kvalitet.dk



Konsulent / auditor  
**Tommi Andersen**  
Direkte tlf.: 72 16 00 78  
Mobil: 24 59 81 91  
taa@bygge kvalitet.dk



Sekretær  
**Susanne Vase**  
Direkte tlf.: 72 16 00 76  
sva@bygge kvalitet.dk